

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETUI
KOMITETO PIRMININKUI ŽYGMANTUI PAVILIONIUI
KOMITETO NARIAMS: LAIMAI LIUCIJAI ANDRIKIENEI, AUDRONIUI AŽUBALIUI,
MARIUI MATIJOŠAIČIUI, AUŠRINEI NORKIENEI, ANTANUI VINKUI, EMANUELIUI
ZINGERIUI, GIEDRIUI SURPLIUI
CC: LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽINIASKLAIDA

VIEŠAS ATSAKYMAS Į KOMITETO PAREIŠKIMĄ DĖL SITUACIJOS PALESTINOJE

2021 m. gegužės 15 d.

Vilnius

Lietuvos Respublikos visuomeninis judėjimas „Solidarūs su Palestina“ ir kiti pasirašiusieji, *būdami labai sukręsti dėl* pastarosiomis dienomis Izraelio vykdomo Gazos apšaudymo raketomis, nuo kurių žuvo mažiausiai 192 žmonės, tarp jų – 58 vaikai, dėl Izraelio ginkluotųjų pajėgų smurto prieš civilius gyventojus kitose Palestinos teritorijose, kur nužudyta mažiausiai 13 ir sužeista šimtai žmonių, ir dėl Izraelio nuo 1948 m. vykdomos Palestinos etninio valymo politikos;

reikšdami nuoširdžią užuojautą žuvusiųjų šeimoms ir jų artimiesiems,

apgailestauja, kad LR Seimo užsienio reikalų komiteto nariai 2021 m. gegužės 13 d. pareiškimu „Dėl teroristinės organizacijos „ Hamas“ atakų prieš Izraelio valstybę“ išreiškė paramą Izraelio vyriausybei, smurtaujančiai prieš civilius gyventojus, įskaitant ir savo piliečius;

reiškia susirūpinimą dėl kai kurių komiteto pateiktų teiginių neatitikimo tiesai ir kai kurių esminių faktų nepaminėjimo, konkrečiai:

- pareiškime rašoma, jog „grėsmingai eskaluojama situacija“ susiklostė nuo 2021 m. gegužės 10 d., kai „ Hamas“ paleido šimtus raketų iš Gazos Ruožo. Tai netiesa. Gili dabartinių įvykių pradžia yra 1948 m., kai Izraelis pradėjo vykdyti teroristines atakas prieš Palestinos žmones ir neteisėtai grobti jų žemes, o nuo 1967 m. vykdo karinę krašto okupaciją. Pastarųjų dienų įvykius išprovokavo gegužės pradžioje Izraelio institucijų sprendimu mažiausiai šešioms Jeruzalės šeimoms gresiantis priverstinis iškeldinimas iš jų namų, dėl kurių Jeruzalėje prasidėjo protestai; juos Izraelio ginkluotosios pajėgos malšino neproporcingai naudodamos jėgą. Taip pat Izraelio ginkluotųjų pajėgų vykdyti smurtiniai reidai į Al Aksos mečetės teritoriją, kur kareiviai sužeidė dešimtis besimeldžiančių žmonių, apšaudė medicinos punktus ir neleido medikams padėti sužeistiesiems. Raketas iš Gazos „ Hamas“ paleido po Izraeliui pateikto ultimatumo nedelsiant užbaigti jo vykdomą agresiją ir provokacijas prieš Šventąjį miestą bei jo žmones. Izraeliui ignoravus ultimatumą, pradėtos leisti raketos, daugumą kurių sulaikė Izraelio priešraketinis skydas.
- „ Hamas“ yra Islamo pasipriešinimo judėjimas, susikūręs kaip atsakas į 1967 m. okupaciją. „ Teroristine organizacija“ ją laiko tik Izraelis, JAV ir ES – tai reiškia, kad daugiau nei 150 pasaulio valstybių „ Hamas“ nelaiko teroristine organizacija. 2018 m. gruodį Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja atmetė JAV siūlytą rezoliuciją dėl „ Hamas“ pasmerkimo. Lietuva yra ne tik ES, bet ir JT narė. Tokie yra faktai, ir nors nuomonės apie „ Hamas“, kaip ir bet kokio kito pasipriešinimo judėjimo ar politinės partijos veiksmus, gali skirtis, jos nepaneigia okupuotų žmonių teisės tai okupacijai priešintis. Beje, buvusį Pietų Afrikos Respublikos prezidentą Nelsoną Mandelą JAV savo „ teroristų stebėjimo sąrašė“ laikė iki pat 2008 m.
- Komiteto konstatavimas, kad Izraelyje „ demokratiškai gyvena įvairių tautybių žmonės“, yra melas. Yra gausybė dokumentuotų įrodymų, kad Izraelis sistemiškai diskriminuoja tiek savo piliečius, tiek okupuojamus žmones pagal jų tautinę ar religinę tapatybę, pirmenybę teikdamas tik vienai religijai ir tik vienai „ rasei“. Izraelyje veikianti žmogaus teisių organizacija „ Adalah“ pateikė daugiau kaip 65 Izraelio įstatymų sąrašą, kuriais žmonės yra

diskriminuojami dėl tautybės. Neseniai viena iš didžiausių pasaulio žmogaus teisių organizacijų „Human Rights Watch“ paskelbė ataskaitą su įrodymais, kad Izraelis vykdo apartheido politiką. Apartheidas yra rasistinė ir diskriminacinė, o ne demokratinė politika. Izraelį apartheidu yra paskelbusi ir paties Izraelio žmogaus teisių organizacija „B’Tselem“.

- Komitetas konstatuoja, kad Izraelis „turi teisę“ gintis nuo „užpuolimo ir teroro, išimtinai nukreipto prieš civilius gyventojus“. Kyla klausimas, kodėl komitetas nekonstatuoja Izraelio okupacijoje gyvenančių žmonių teisės gintis nuo užpuolimo ir teroro, išimtinai nukreipto prieš civilius gyventojus, ir jam priešintis? Tokią Palestinos žmonių teisę įtvirtina tarptautinės teisės normos ir susitarimai, tarp jų: 1949 m. Ženevos konvencijos I protokolas; 1982 m. JT GA rezoliucija 37/43. Be to, JT GA yra įvairiomis rezoliucijomis patvirtinusi tautų kovos teisėtumą šioms siekiant nepriklausomybės, teritorinio vientisumo, nacionalinės vienybės ir išsivadavimo iš kolonijinio bei užsienio valdymo bei pavergties visomis turimomis priemonėmis, įskaitant ginkluotą kovą; žr. pvz. JT GA rezoliucijas Nr. 2649 (XXV), Nr. 2908 (XXVII), 32/14.
- Komitetas „ragina tarptautinę bendruomenę“ daryti įtaką „Hamas“, kad ši nutrauktų „civilijų Izraelio gyventojų žudynes“, tačiau neragina nei „tarptautinės bendruomenės“, nei kieno kito daryti įtaką Izraeliui, kad šis nutrauktų civilijų Palestinos gyventojų žudynes, ypač Gazoje, kur per praėjusią savaitę Izraelis nužudė mažiausiai 192 žmones, dar 13 – Vakarų Krante (Izraelio civilijų aukų skaičius, pranešama, pasiekė 10). Primename, kad Tarptautinis baudžiamasis teismas pradeda tyrimą dėl galimų Izraelio nusikaltimų žmoniškumui Palestinoje ankstesnių jo atakų prieš Gazą metu.

primena, kad žmogaus teisės yra visų be išimties planetos žmonių teisės, ne tik vienos išskirtinės grupės teisės, ir kad teisė į gyvybę yra esminė žmogaus teisė; kad Lietuva, pati patyrusi karinės okupacijos tragediją ir išsilaisvinimo iš priespaudos kovą, neturėtų besąlygiškai ir gėdingai remti priespaudos niekur, įskaitant Palestiną;

kviečia LR Seimo užsienio komiteto narius susipažinti su tikrąja situacija Palestinoje (pradėti galima perskaitant vieną iš šimtų šia tema parašytų akademinų veikalų – sąrašą turime, galite kreiptis); nustoti laisvos ir nepriklausomos Lietuvos gyventojų vardu reikšti pritarimą Izraelio vykdomam smurtui Palestinoje ir tokiai sistemingai jo politikai; gerbti save ir kovoti už visų žmonių laisvę bei teisingą taiką pasaulyje, kuriame visi būtume lygūs, laimingi ir gyvi.

Andrius Mažeika, visuomeninis judėjimas Solidarūs su Palestina/informacinis portalas Palestina.lt

Łukasz Twarkowski, teatro režisierius, vizualiojo meno kūrėjas

Justina Poškevičiūtė, žurnalistė ir politikos apžvalgininkė

Tadas Zaronkis, Université de Poitiers filosofijos doktorantas, literatūros vertėjas

Tautvydas Urbelis, kuratorius, menų, rezidencijų ir edukacijos centras „RUPERT“

Justina Kaluinaitė, Vystomojo bendradarbiavimo platforma

Domininkas Burba, VDU

Rimantė Miškinytė, organizacijos „Mišri šeima“ atstovė

Ingrida Tatolytė, lektorė, vertėja, tyrėja

Marija Nemčenko, menininkė

Simona Žemaitytė, VDA Vilnius / UCL Londonas

Gema Sabonytė, vertėja

Laura Adomaitytė, projektų vadovė, UAB „TILDE Informacinės technologijos“

Milda Paškovičiūtė, direktorė, UAB „Maroko grožis“

Giedrė Steikūnaitė, knygos „Palestina: Laisvė yra labai graži“ autorė

Sidati Habbad, Marokiečių ir lietuvių asociacijos prezidentas

Eglė Nedzinskaitė, vizualaus meno edukatorė

Dr. Gintarė Venzlauskaitė, INTO University of Sterling / University of Glasgow
Emilija Švobaitė, filologė
Vygandas Šiurkus, filologas / Čikaga, Ilinojaus valstija (JAV)
Aurelija Sokolovaitė, vadybininkė
Dr. Jūratė Suleiman
Kasparas Pocius
Loreta Pivoriūnaitė
Andrius Slavuckis
Tadas Janušauskas
Asta Venter
Ramunė Adi
Nur Mohamed Adi
Alevtina Amosejeva
Gediminas Lesutis
Vida Adomaitienė
Danielius Serapinas
Anna Serapinienė
Jonė Lynda
Vytautas Vaičeliūnas
Vytautė Marčiulionytė
Gegužės 1-osios profsajunga